

Signe Rõngas
Tori Vallavalitsus

Teie: 24.01.2023 nr 6-2.1/292

Meie: 17.02.2023 nr 4.1-5/168-1

Tori vallas asuvate Pulli ja Rütavere külade piirkonna päikesepargi detailplaneeringu koostamine

Austatud proua Rõngas

Vastavalt planeerimisseaduse §-le 81 esitas Tori Vallavalitsus Tori vallas asuvate Pulli ja Rütavere külade piirkonna päikesepargi detailplaneeringu lähteseisukohad meile ettepanekute esitamiseks. Lisaks palusite vastavalt keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse § 33 lõikele 6 meie seisukohta keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) vajalikkuse üle otsustamiseks, esitades kõnealuse päikesepargi detailplaneeringu KSH algamata jätmise otsuse eelnõu koos eelhindanguga. Täname, et kaasasite meid selle detailplaneeringu koostamisse.

Detailplaneeringu koostamise eesmärgiks on määrata 12-le maaüksusele kogupindalaga 292 hektarit ehitusõigus päikesepaneelide paigaldamiseks koos teenindavate rajatiste ja taristuga. Kinnistutele on kavas paigaldada päikesepaneelid koos tugikonstruktsiooniga, keskpinge alajaamad, inventerid, kaablitrassid ja kommunikatsioonid. Päikeseelektrijaama püstitamisel on eesmärgiks maksimeerida päikeseenergia tootmiseks kuluv maa.

Kehtiva Sauga valla üldplaneeringu (kehtestatud 2016. aastal), mis päikesejaamade temaatikat ei käsitle, kohaselt jääb kogu planeeritud tegevus hajaasustusega alale, millele maakasutuse juhtotstarvet ei ole määratud.

Valdav osa kavandatava tegevuse alast kattub Pärnu maakonna planeeringu kohaselt määratud väärtusliku põllumajandusmaaga. Pärnu maakonna planeeringu seletuskirja jaotises 3.2.1. „Väärtuslik põllumajandusmaa“ märgitu kohaselt loetakse väärtuslikuks põllumajandusmaaks küla või aleviku territooriumil paiknev haritav maa, püsirohuma ja püsi kultuuride all oleva maa massiiv, mille boniteet on võrdne või suurem Pärnumaa põllumajandusmaa kaalutud keskmisest boniteedist. Lisaks sellele loetakse väärtuslikuks põllumajandusmaaks ka massiiv, mille boniteet on maakonna põllumajandusmaa keskmisest boniteedist madalam, kuid millel paikneb maaparandussüsteem. Nimetatud jaotises toodud soovitude kohaselt tuleb väärtuslik põllumajandusmaa hoida kasutuses põllumajandusmaana või avatud maastikuna, samuti tuleb säilitada ja hoida korras maaparandussüsteemid ning avatuna nende eesvoolud. Pärnu maakonnaplaneeringu jaotises 4.3.2. „Taastuvenergeetika“ toodud tingimuste kohaselt tuleb päikesepargid kavandada väheväärtuslikele või kasutusest väljalangenud aladele, nt endised tööstuspargid, laudakompleksid.

Detailplaneeringuga hõlmatavast 12-st kinnistust on üheksal kinnistul paiknev põllumajandusmaa kantud Põllumajanduse Registrite ja Informatsiooni Ameti (PRIA) põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse ning nende maade kohta on taotletud ja makstud erinevaid toetusi.

Kavandatav detailplaneeringuala paikneb maaparandussüsteemi maa-alal.

KSH eelhinnangutes on märgitud, et üldplaneeringu koostamise edasistes faasides täpsustatakse väärtuslike põllumajandusmaade piire ja määratakse võimalusel põllumajandusmaadele täiendavad kasutust ja ehitustegevust reguleerivad tingimused.

KSH eelhinnangutes, detailplaneeringu lähteseisukohtades ning Tori Vallavolikogu otsuse eelnõus on järeldatud, et kuna päikesepeakide rajamise käigus säilib maa-ala mullastik ja mullakoostis (ei toimu laiaulatuslikku kasvukihi koorimist ega eemaldamist), siis säilivad ka võimalused põllumajandustegevuse jätkamiseks nii päikesepeakide töötamise ajal (võimalikult teatud juhul lammaste karjatamine) kui ka päikesepeakide likvideerimise järel ning sellest tulenevalt ei ole päikesepeakide rajamisel ebasoodsa mõju esinemist väärtuslikele põllumajandusmaadele ette näha.

Maaeluministerium on antud küsimuses eelkõige seisukohal, et väärtusliku mullastikuga põllumajandusmaa sobivaim ja õigeim kasutusviis on põllumajandustoodete tootmine, mille kaudu tagatakse toiduga kindlustatus ja eriti praeguses üldises julgeolekukeskkonnas toidujulgeolek. Päikesejaama rajamine kõige ettevaatlikumate mulda säästvate võtetega ei kahjusta otseselt mulda ja selle elustikku, kuid samaaegselt saavad päikejaamaga seotud maa põllumajandusliku kasutuse võimalused olema väga piiratud.

Riigikogu menetlusse esitatud väärtuslikku põllumajandusmaad ja selle kaitset käsitleva seaduse eelnõu (Maaelu ja põllumajandusturu korraldamise seaduse muutmise ning sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seadus 309 SE) § 35¹¹ lõike 3 punkti 5 kohaselt saab kohaliku omavalitsuse üksus üld- või detailplaneeringuga lugeda muuks avalikuks huviks, mis kaalub üles väärtusliku põllumajandusmaa säilitamise avaliku huvi, taastuvenergia (sh päikeseenergia) tootmise või elektrivarustuse tagamise. Seega on väärtusliku põllumajandusmaa päikesepeakiga hõlmamise sobivus ja avalik huvi kohaliku omavalitsuse üksuse hinnata. Samas aga oleme seisukohal ja seda näeb ette ka kõnealuse seaduse eelnõu § 35¹⁰ lõige 2, et vallavalitsus peab määrama väärtuslikule põllumajandusmaale päikese abil elektrit tootva taastuvenergia tootmiseadme paigaldamise korral tootmismaa sihtotstarbe üksnes päikeseenergia tootmiseadme kasutusajaks. See tähendab, et kui päikesejaama kasutusaeg lõppeb, tuleb sellele maale määrata taas maatulundusmaa sihtotstarve. Palume eelkirjeldatud tingimus lisada ka Tori Vallavolikogu otsuse vastavasse eelnõusse. Oleme seisukohal, et selle tingimusega tagatakse/kindlustatakse pärast päikesejaama töö lõppemist sellega seotud põllumajandusmaa sihtotstarbeline kasutamine.

Lisaks soovime päikesepeakide aluse maa kasutamiseks täpsemate tingimuste seadmisel teadvustada ja arvesse võtta Elurikkuse Agentuuri OÜ ning Tartu Ülikooli maastike elurikkuse töörühma koostöös valminud uuringu raportis „Päikeseenergiajaamade mõjust olulisematele elupaikadele, ökosüsteemidele ja peamistele liigirühmadele ning Eestisse sobivad leevendusmeetmed“

https://landscape.ut.ee/wpcontent/uploads/2023/01/Paikeseelektrijaamad_maju_loodusele_isb_n.pdf toodud põhimõtteid ja järeldusi.

Maaeluministerium loodab, et Tori vallavalitsus ja vallavolikogu kaaluvad nii suure ulatusega väärtusliku põllumajandusmaa päikesejaamaga hõlmamise otsustamisel põhjalikult kõiki

maakasutusega seotud aspekte, jätmata kõrvale võimalikke riske, mis on seotud põllumajandusmaa pindala vähenemisega, maaparandussüsteemide toimimise ja hoiuvõimaluste tagamisega, päikesejaamaga seotud maaga piirnevate põllumajandusmaade edasise kasutusvõimalusega, tänase geopoliitilise situatsiooniga jms.

Maaeluministeerium ei võta seisukohta KSH vajalikkuse üle otsustamise kohta.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Marko Gorban

Kantsler

Helve Hunt

625 6511 helve.hunt@agri.ee